

SZKOLNE

Nr 2
listopad-grudzień 2022

ABC...

W tym numerze:

- 11 listopada - Święto Odzyskania Niepodległości
- Dzień Życzliwości
- Barbórka - święto górników
- Ciekawostki o świętach Bożego Narodzenia
- Przepis na rogaliki krucho-drożdżowe
- Tradycje noworoczne na świecie
- Uśmiechnij się

Drodzy Czytelnicy

Niech magiczna moc wigilijnego wieczoru przyniesie Wam spokój i radość.

Niech każda chwila świąt Bożego Narodzenia żyje własnym pięknem, a Nowy Rok obdaruje Was pomyślnością i szczęściem.

Najpiękniejszych świąt Bożego Narodzenia!

11 listopada

Święto Odzyskania Niepodległości

Święto Odzyskania Niepodległości rok w rok napędza nas dumą i optymizmem, ale także skłania do refleksji: co znaczy być patriotą w XXI wieku? Zapytaliśmy o to naszych uczniów z klas siódmych, a oni spróbowali nam odpowiedzieć na to, jak się okazało, bardzo trudne pytanie.

Natalia uważa, że patriotyzm w dzisiejszych czasach, to: uczestnictwo w obchodach świąt narodowych, wywieszanie flagi, znajomość historii swojego kraju, odpowiedzialne uczestnictwo w wyborach oraz gotowość oddania życia za swoją ojczyznę.

Piotr wierzy, że Polska będzie cały czas wolnym krajem, a święta narodowe są dla niego bardzo ważne.

Zdaniem Filipa patriotyzm to szacunek do swojego kraju oraz chęć zajmowania się sprawami państwowymi.

Dla Elizy patriotyzm to wolność, którą wywalczyli nasi przodkowie oraz miłość do Polski. Jej zdaniem każdy, kto uważa się za patriotę powinien interesować się sprawami państwa i dyskutować o decyzjach podejmowanych przez polityków, czy są one dobre, czy złe.

„Wielki słownik języka polskiego” podaje, że patriotyzm to „postawa osoby, która kocha swoją ojczyznę, czuje się jej częścią, działa dla jej dobra i gotowa jest wiele dla niej poświęcić”. Zatem nasza młodzież rozumie doskonale to pojęcie, ale podpowiadamy jeszcze, że ludzie mogą manifestować swój patriotyzm w codziennym życiu poprzez:

- poznawanie polskiej historii i pogłębianie wiedzy na jej temat poznawanie polskiej kultury (również regionalnej), uczestniczenie w niej, a także jej współtworzenie,
- kultywowanie tradycji, poznawanie życiorysów i dokonań ważnych dla Polski postaci – nie tylko bohaterów walki o wolność, ale także ludzi kultury i nauki (w tym patronki czy patrona szkoły),
- uczestnictwo w obchodach świąt i rocznic ważnych dla kraju, troskę o zabytki kultury i miejsca pamięci,
- troskę o środowisko naturalne i dziedzictwo przyrodnicze swojego kraju,
- troskę o język ojczysty (m.in. posługiwanie się poprawną polszczyzną),

- angażowanie się w działalność społeczną i charytatywną, przestrzeganie prawa i zasad współżycia społecznego,
- uczciwość, płacenie podatków w kraju i kupowanie polskich produktów (tzw. patriotyzm konsumencki),
- świadome uczestnictwo w wyborach i inną działalność obywatelską,
- dbanie o dobre imię swojego narodu i kraju zarówno wewnątrz, jak i poza granicami Polski (np. godne zachowywanie się),
- kibicowanie polskim sportowcom,
- troskę o swój rozwój zawodowy i osobisty – by móc w przyszłości oferować swoje umiejętności innym członkom społeczeństwa (np. pracując w kraju, a nie za granicą),
- codzienną życzliwość wobec innych, np. ustąpienie miejsca siedzącego osobie starszej, z niepełnosprawnością lub kobiecie będącej w ciąży.

AKADEMIA

W dniu 10 listopada 2022 r. w naszej szkole odbyła się akademia z okazji Święta Odzyskania Niepodległości. W przedstawieniu wystąpili uczniowie szkoły podstawowej oraz liceum. Występ przebiegł pod czujnym okiem nauczycieli: pani Julity Jedliczko, Małgorzaty Marzec-Gajewskiej i pana Tadeusza Daniszewskiego. Podczas akademii mogliśmy usłyszeć pieśni takie jak: „Pierwsza Brygada”, „Rota”, „Warszawianka” oraz hymn Polski – „Mazurek Dąbrowskiego”. Uczniowie przypomnieli nam jak trudną drogę Polacy musieli przejść, by dojść do niepodległości oraz recytowali różnorodne wiersze. Całe spotkanie zostało nagrodzone gromkimi brawami.

Dzień Życzliwości

W poniedziałek 21 listopada wszyscy uczniowie oraz pracownicy naszej szkoły obchodzili Światowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień. Był to dzień pełen uśmiechów, miłych słów oraz pozytywnych emocji. W tym dniu uczniowie mieli na sobie ubrania w kolorze żółtym, a także różne gadżety: uśmiechnięte buźki, serduszka. Nauczyciele w swoich klasach przybliżyli uczniom historię dnia życzliwości, omawiając przy tym jakie cechy powinna posiadać osoba życzliwa. Aktywność uczniów, ich zaangażowanie oraz kreatywność zaowocowały pięknymi plakatami, które zdobią nasz korytarz szkolny.

Pomóż komuś

*Zrób coś dla siebie
i innych*

Jeśli jesteś w stanie sprawić, że ktoś będzie szczęśliwy, zrób to. Świat coraz bardziej tego potrzebuje.

Dobre słowo

Czas dla bliskich

Miły gest

Uważnie słuchaj

Uśmiechnij się do nieznanomego

Życzliwość zmienia świat

BARBÓRKA, CZYLI DZIEŃ GÓRNIKÓW

„Barbara święta o górnikach pamięta”. 4 grudnia obchodzimy Barbórki, czyli święto górników.

Podczas II wojny światowej św. Barbara stała się patronką walczącego polskiego podziemia. W Nadrenii natomiast uchodzi za towarzyszkę św. Mikołaja, która obdarowuje dzieci prezentami. Zapowiada także pogodę, gdyż jak głosi porzekadło „Jak Barbórki po wodzie, święta będą po lodzie”. Zgodnie ze

staropolską tradycją, włożone na Barbórki do wody ścięte gałązki jabłoni czy innego drzewka owocowego, rozkwitną właśnie na Boże Narodzenie.

Barbórki są ważnym świętem w polskim kalendarzu od niepamiętnych czasów, a górnicy mają do dnia swojej patronki szczególne podejście. Zwyczajowo, przed zjazdem w głąb kopalni, kierowali do świętej modlitwę z prośbą o zapewnienie ochrony i bezpieczną pracę. Pod jej wizerunkiem cała śląska rodzina prosiła o szczęśliwy powrót ze zmiany ojca, męża czy brata górnika, by mogli „szychta zrobić, a wybyć”.

4 grudnia rozpoczyna się więc od uroczystej mszy świętej i wspólnego pacierza w kopalnianej cechowni czy kościele, po których następuje część poświęcona zabawie. Górnicy – koniecznie w pełnym galowym mundurze i ozdobnej czapce z pióropuszem, bawią się na licznych koncertach, festynach lub balach – często przy muzyce kopalnianych orkiestr dętych, które inicjują zabawę, maszerując z muzyką ulicami osiedli zamieszkanymi przez górnicze rodziny.

Do udanych barbórek należy kilka związanych z obchodami elementów: po pierwsze – „wyzwoliny”, czyli tradycyjne pasowanie na górnika przez uderzenie szpadą po ramieniu. Każdy adept ma na tę okazję przygotować kolegom „nieckę krupnioku” czy „napitek”. Częścią inicjacji są też „skoki przez skórę”, czyli specjalny gruby fartuch, zakładany pod ziemią przez rębaczy

i pakowaczy, który trzyma dwóch starszych górników. Zasłużeni górnicy w Barbórki otrzymują paradne szpady.

„Gdy w Barbarę pada, zima ostra się zapowiada”.

Górnik świdrem węgiel kruszy,
z latarenki światło spływa.
Już wagonik z węglem ruszył,
winda w górę go porywa.
Jutro węgla bryły czarne,
kolejarze w świat powiozą.
A pojutrze – piece nasze,
będą grzały na złość mrozom.
Dla górnika słonecznik koniecznie!
Niech pod ziemią mu będzie słoneczniej.
Kiedy w czarny węgiel się wwierca,
W bardzo czarnym, podziemnym chodniku
Niech słonecznik mu świeci od serca!

Tadeusz Kubiak: „W kopalni”

Ciekawostki o Świątach

Czy wiecie, że...

1. *Święta Bożego Narodzenia są drugim, najczęściej obchodzonym świętem na świecie. Pierwszym jest Nowy Rok.*
2. *Strojenie choinki jest jedną z najstarszych tradycji. Świąteczka są symbolem przyjścia Jezusa na świat, a kolor zielony symbolizuje nadzieję i wieczną zielen.*
3. *Najdroższa choinka na świecie kosztowała ponad 11 milionów dolarów i została ustawiona w Emiratach Arabskich.*
4. *Najwyższą naturalną choinką była 67-metrowa daglezwia, ustawiona w 1950 roku w Centrum Handlowym Northgate w Seattle.*
5. *Pierwszą sztuczną choinkę stworzyli nasi zachodni sąsiedzi. Niemieckie drzewko było wykonane przy użyciu barwionych gęsich piór.*
6. *Najwyższym sztucznym drzewkiem była choinka licząca 73 metry, ustawiona w stolicy Sri Lanki w 2016 roku.*
7. *W 1895 roku po raz pierwszy użyto elektrycznych światełek choinkowych.*
8. *Tylko w samych Stanach Zjednoczonych każdego roku wysyła się ponad 3 miliardy świątecznych kartek. Dużo, biorąc pod uwagę, że dziś modne jest załatwianie takich spraw przez Internet.*
9. *Słowo „kolęda” w rzeczywistości oznacza taniec lub pieśń uwielbienia i radości. Niegdyś kolędy były śpiewane przez wszystkie cztery pory roku, ale tradycja śpiewania ich tylko na Boże Narodzenie jest jedyną, która przetrwała.*
10. *Najbardziej popularną kolędą jest „Cicha noc”. Jest znana na całym świecie i tłumaczona w ponad 300 językach.*
11. *„Cicha noc” została po raz pierwszy zaśpiewana w ramach nabożeństwa kościelnego w Austrii. Użyto gitary, ponieważ organy kościelne były tak bardzo zardzewiały, że nie można było na nich grać.*
12. *Jedną z najpopularniejszych świątecznych dekoracji na świecie są białe-czerwone cukierki w kształcie pasterskiej laski. Pierwsze słodczyki tego typu wyprodukowano w XVII wieku w niemieckiej Kolonii, aby podczas kościelnych ceremonii rozdać je dzieciom, żeby siedziały cicho.*
13. *Największa na świecie skarpeta na prezenty mierzyła 32,56 m długości i była szeroka na 14,97 m. Ważyła tyle, co pięć dorosłych reniferów i pomieściła blisko 1000 prezentów. Wykonana została przez dzieci w Londynie dnia 14 grudnia 2007 r.*
14. *Amerykańscy naukowcy obliczyli, że Mikołaj musiałby odwiedzić 822 domy na sekundę, aby dostarczyć wszystkie prezenty w Wigilię.*
15. *Zwyczaj pozostawiania przy stole dodatkowego nakrycia najprawdopodobniej pochodzi z Portugalii, gdzie podczas wieczerzy wigilijnej zostawiano puste nakrycia dla osób już nieżyjących.*
16. *W Japonii panuje tradycja jedzenia w Wigilię popularnego na świecie... KFC*
17. *W Boliwii w Wigilię Bożego Narodzenia odprawia się msze, na które wierni przychodzą z kogutami – Boliwijczycy wierzą bowiem, że kogut jako pierwsze zwierzę obwieścił narodziny Chrystusa.*

Tradycja czy nowoczesność?

Obchody świąt Bożego Narodzenia.

Święta Bożego Narodzenia to magiczny czas, na który wszyscy czekamy. Jest to bowiem czas radości, któremu towarzyszy szczególna atmosfera. Jednak warto zadać sobie pytanie, czy mają one dla nas taki sam wymiar, jak dawniej, czy może przyjęły skomercjalizowaną formę?

Czy dalej trzymamy się tradycji czy wkrada się w nią nowoczesność?

Święta pachnące choinką

W Polsce Boże Narodzenie pachnie choinką, siankiem pod białym obrusem i w szopce, ale także pysznymi świątecznymi potrawami, które tylko raz w roku pojawiają się na wigilijnym stole. Nie to jest jednak najważniejsze. Dzień Wigilii, łamanie się opłatkiem i składanie sobie życzeń to chwila przebaczenia, wzruszeń, poczucia ciepła domowego ogniska, spotkań z najbliższymi. W tradycji chrześcijańskiej to przede wszystkim radość z przychodzącego do nas Zbawiciela, którą chcemy się dzielić ze wszystkimi.

Tradycyjne domowe święta czy wypad do ciepłego kraju?

W świecie, który cały czas się zmienia, ważne staje się kultywowanie tradycji i troska o naszą kulturę. Pewnie nie raz podczas świąt zdarzyło wam się pomyśleć, że zamiast spędzać czas w gronie rodzinnym wolelibyście być na stoku narciarskim i spędzać czas ze swoimi znajomymi. Być może rodzice znów was denerwują, babcia zadaje niewygodne pytania. Chcielibyście od tego wszystkiego uciec? Pomyślcie sobie wtedy, że za rok może tej babci już nie być, że warto ten świąteczny czas spędzić z najbliższymi, bo chwile tak szybko mijają, ludzie odchodzą i za rok może już być mniej osób przy wigilijnym stole. Zawsze kusi to, co nowe, współczesne. To naturalne, że chcecie

być na bieżąco z nowinkami, ale pewnych rzeczy chyba nie warto zmieniać. Niech one idą swoim szlakiem przekazywane z pokolenia na pokolenia, bo w nich tkwi nasza siła. To nie tylko przeszłość, ale także wiara, która w sposób znaczący oddziałuje na naszą teraźniejszość i przyszłość.

Dziś modne stają się wyjazdy świąteczne w góry lub inne zakątki świata, gdzie szukamy słońca i ciepła, ale czy tego ciepła nie powinniśmy szukać w naszych sercach i sercach naszych bliskich? Zastanówmy się, być może robimy przykrość swoim najbliższym, że w tym

wyjatkowym dniu nie jesteśmy z nimi. W końcu świąteczna kartka, czy rozmowa przez komputer nie zastąpi naszej obecności. Spróbujcie w tej nowoczesności znaleźć miejsce dla siebie i wybierzcie mądrze, żeby nie umknęło wam coś naprawdę ważnego, co ma wpływ na to kim jesteście i jacy jesteście.

Dlaczego jest święto Bożego Narodzenia?

Dlaczego jest święto Bożego Narodzenia?

Dlaczego wpatrujemy się w gwiazdę na niebie?

Dlaczego śpiewamy kolędy?

Dlatego, żeby się uczyć miłości do Pana Jezusa.

Dlatego, żeby podawać sobie ręce.

Dlatego, żeby się uśmiechać do siebie.

Dlatego, żeby sobie przebaczać.

ks. Jan Twardowski

Rogaliki krucho - drożdżowe

Wspólne przygotowywanie świątecznych wypieków, dekorowanie ciast, ciasteczek i pierniczków sprawia, że Boże Narodzenie jest magiczne. W domu unoszą się niepowtarzalne, świąteczne zapachy, jest nastrojowo i klimatycznie.

Rogaliki krucho - drożdżowe to śliczne, małe słodkości dla każdego łasucha. Są połączeniem ciasta drożdżowego i kruchego. A do tego możesz je nadziewać zarówno marmoladą, czekoladą, czy nawet kawałkiem jabłka.

Składniki

- * 4 szklanki mąki
- * 1 margaryna 250 g (lub masło)
- * pół szklanki cukru
- * 50 g świeżych drożdży
- * 1 kartonik śmietany 18% (200g)
- * 4 żółtka

- W misce umieść śmietanę, pokruszone drożdże i żółtka. Wszystko dokładnie wymieszaj.
- Do większej miski wsyp mąkę, cukier, pokrojoną w kostkę margarynę i wymieszaj rękoma. Dodaj mieszankę z drożdży, śmietany oraz żółtek i zagnieć ciasto. Przełóż je na oprószony mąką blat i uformuj zgrabną kulę.
- Podziel ciasto na 4 części. Każdą część rozwałkuj na grubość około 2-3 mm. Rozwałkowany placek ciasta podziel na osiem trójkątów (na pół, potem każdy kawałek jeszcze na pół i raz jeszcze na pół). Każdy trójkąt rozwałkuj osobno raz jeszcze, by go spłaszczyć i wydłużyć (Możesz też od razu rozwałkować ciasto na bardzo cienki placek.)
- W szerszym miejscu rozwałkowanego trójkąta z ciasta umieść łyżeczkę wybranego nadzienia (marmolada, kawałek jabłka, kostka czekolady...). Rogaliki krucho-drożdżowe zwijaj od szerszego miejsca ku cienkiej końcówce. Po zwinieniu oba końce rogalika zbliż do siebie, a cienką końcówkę podwiń pod spód rogalika.
- W ten sposób przygotuj sobie wszystkie rogaliki również z pozostałych kul ciasta. Zwinięte rogaliki układaj na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia. Zachowaj między nimi niewielkie odstępy. Posmaruj je pozostałym białkiem.

- Gotową blaszkę z rogalikami umieścić na środkowej półce w piekarniku nagrzanym do 180 stopni (opcja pieczenia góra/dół). Rogaliki piecz około 23 -25 minut. Upieczone rogaliki jeszcze lekko wyrastają i rumienia się. Po upieczeniu możesz od razu wyjąć je z piekarnika i odłożyć na kratkę do przestudzenia a następnie umieścić w piecu kolejną turę rogalików.

Noworoczne tradycje z całego świata

ROZPOCZNIJ DOBRZE NOWY ROK

Prawa noga. W Szkocji i Grecji tradycja „pierwszej nogi” jest bardzo ważna i stara. Pierwszą osobą, która przekroczy próg domu przyniesie szczęście bądź nieszczęście. Rodzina i przyjaciele są mile widziani, próg muszą przestąpić prawą nogą i przynieść coś na ząb.

SKACZ!

Jeśli chcesz zaangażować więcej ludzi i nóg, zrób to po duńsku i wskocz w nowy rok skacząc z krzesła o północy. Brazylijczycy idą jeszcze dalej: na Nowy Rok wybierają się na plażę i skaczą przez siedem fal, w międzyczasie wypowiadając siedem życzeń.

USTA PEŁNE WINOGRON

W Hiszpanii i w innych hiszpańskojęzycznych krajach ludzie zaczynają nowy rok z pełną buzią. Zjedzenie dwunastu winogron o północy przynosi według tradycji dwanaście miesięcy pełnych szczęścia i pomyślności. Winogrona należy zjeść w odpowiednim momencie: kiedy kościelne dzwony wybiją północ – na każde uderzenie – jeden winogron.

ROK PODRÓŻY

Idealna tradycja noworoczna dla podróżujących: w Kolumbii ludzie, którzy chcą mieć rok pełen podróży wychodzą o północy na spacer po sąsiedztwie z pustą walizką.

DOBIERZ KOLORY

Jest mnóstwo ciekawych noworocznych tradycji związanych z kolorami. Brazylijczycy na przykład ubierają się na biało, by odstraszyć złe

duchy. Chińczycy na czerwono, by przyciągnąć szczęście (pamiętaj jednak, że w Chinach Nowy Rok świętuje się w lutym!).

ZWRÓĆ UWAGĘ NA TO, CO JESZ

Jeśli jesz okrągłe jedzenie powinieneś pomyślnie przeżyć nowy rok. We Włoszech, tradycyjna potrawa spożywana o północy to cotechino z lenticchie (kiełbasa z soczewicą) według tradycji w nowym roku przynosi fortunę, co jak co, soczewica kształtem przypomina monety.

NA OKRĄGŁO

Na Filipinach tradycja okrągłych rzeczy wykracza daleko poza kształt stołu. Ludzie jedzą okrągłe owoce, obdarowują siebie monetami i noszą ubrania w kropki.

WRÓŻBY Z OŁOWIU

Niektórzy ludzie wróżą z fusów. W niemieckojęzycznych i niektórych nordyckich krajach ludzie podgrzewają nieco atmosferę i używają ołowiu i miski z wodą, by przepowiedzieć przyszłość. Niewielka ilość ołowiu jest rozpuszczana w łyzce a następnie wlewana na powierzchnię wody, a powstały kształt ma nam powiedzieć co nam przyniesie nowy rok.

Uśmiechnij się

Prace redakcyjne nad bieżącym numerem
gazetki nadzorowały:
p. Agata Piątek i p. Barbara Cenkała

